

Høringsnotat vedr. udkast til ændring af bekendtgørelse om anvendelse af restprodukter, jord og sorteret bygge- og anlægsaffald (restproduktbekendtgørelsen)

Den ændrede bekendtgørelse har været i høring i perioden 8. maj 2015 til 30. juni 2015.

Miljøstyrelsen har den 16. juni 2015 afholdt høringsmøde, med ca. 30 deltagere. Miljøstyrelsen har desuden holdt et oplæg på DAKOFAs netværksmøde om udkast til PCB-grænseværdi og nye regler for genanvendelse (med ca. 35 deltagere) den 28. maj 2015.

Udkastene blev sendt i høring til ca. 85 myndigheder, organisationer og selskaber m.v. og har desuden været offentlig tilgængelig i høringsperioden på den fælles statslige høringsportal. Følgende myndigheder, organisationer og selskaber m.v. har fremsendt skriftlige høringssvar med bemærkninger:

Dansk Byggeri
Dansk Affaldsforening
Danske Maskinstationer og Entreprenører
AffaldPlus
Genindvindingsindustrien
Affalds- og Ressourceindustrien
Dansk Industri
Landbrug & Fødevarer
Danmarks Almene Boliger
Bygherreforeningen
Gamle Mursten
Danish Crown
Teknologisk Institut
DANAK
Statens Byggeforskningsinstitut
Dansk Miljøanalyse
Jord Miljø A/S
KL
Guldborgsund Kommune
Sønderborg Kommune
Københavns Kommune
Højvang Laboratorier A/S
RGS 90
Danske Regioner
CO-industri

Følgende organisationer og selskaber m.v. har meddelt, at de ikke har bemærkninger til udkastene:

Advokat Samfundet
Rigsrevisionen
Forbrugerrådet Tænk
Dansk Bilbrancheråd

Indledningsvis er der listet en række generelle udtræk fra bemærkninger i de indkomne høringssvar. Herefter er de indkomne høringssvar i relation til de foreslåede regelændringer gengivet opdelt efter paragraffer i bekendtgørelsen. For hver paragraf er også Miljøstyrelsens bemærkninger til høringssvarene anført, ligesom indarbejdede ændringer som følge af høringssvarene er beskrevet.

Det bemærkes, at henvisninger i dette høringssnotat til paragraffer i bekendtgørelserne, er henvisninger til paragrafnummereringen i høringssversionerne.

Det bemærkes endeligt, at høringssvarene kun er gengivet i hovedtræk og mest detaljeret i relation til det indhold, som relaterer sig til de i høringen foreslåede ændringer. Ønskes der detaljerede oplysninger om høringssvarenes indhold, henviser Miljøstyrelsen til høringssportalen, hvor disse er offentliggjort.

Indkomne kommentarer til de dele af bekendtgørelsen, der ikke er ændret med høringssudkastet, er gengivet sidst i notatet.

Miljøstyrelsen kvitterer for de mange positive og konstruktive bemærkninger fra organisationerne m.v.

Overordnet konklusion

Der er generelt indkommet meget positive tilkendegivelser i forhold til, at reglerne skærpes, og at anvendelsen af bygge- og anlægsaffald begrænses. Der er generelt stor tilfredshed med, at der er fastsat en national grænseværdi for nyttiggørelse af bygge- og anlægsaffald med et begrænset indhold af PCB, hvilket ses som et positivt skridt på vejen mod at få styr på de problematiske stoffer i bygge- og anlægsaffald.

Der er imidlertid et udbredt ønske om, at der fastsættes klare regler for især prøvetagning og kortlægning samt analysemetoder herunder fastlæggelse af en detektionsgrænse. Derudover er det bredt tilkendegivet, at det med de foreslåede krav om måling ved kilden, vil blive en udfordring at nyttiggøre bygge- og anlægsaffald fra genbrugspladserne. Afslutningsvis skal det nævnes, at der i høringssvarene generelt er opfordringer til Miljøstyrelsen om hurtigst muligt at fastsætte nationale grænseværdier for de øvrige problematiske stoffer i bygge- og anlægsaffald, som fx bly, kviksølv, klorparaffiner mv.

Mere generelle og overordnede bemærkninger

Teknologisk Institut roser Miljøstyrelsen for sin synlighed efter udsendelse af udkastet, men kommer med forslag om, at der ved udarbejdelse af fremtidig ny regulering sker inddragelse af et fagekspertudvalg for kritisk review.

Dansk Industri bemærker, at det faglige grundlag for grænseværdifastsættelsen blev gennemgået på høringssmødet. Dansk Industri finder, at udvaskningssimuleringer med en maksimal udvaskning efter 8000 år virker rigeligt konservativ, og Dansk Industri havde gerne set det nærmere grundlag for værdifastsættelsen af grænseværdien fremlagt, ligesom der savnes en redegørelse for, at grænseværdifastsættelsen følger proportionalitetsprincippet.

Teknologisk Institut anfører, at det virker som om, at datamaterialet har været lidt sparsomt (kun to kolonnetests), hvilket bekymrer, især i forhold til de store usikkerheder i forhold til udvaskning af organiske stoffer.

Bygherreforeningen anfører, at PCB-problematikken er et samfundsmæssigt problem og et fælles ansvar, som pålægges den enkelte bygherre at løfte. Bygherreforeningen foreslår fælles forsikringsordning til dækning af omkostningerne. Derudover bemærker Bygherreforeningen, at der er for lidt viden om PCB-problematikken, især blandt ikke-professionelle og mindre aktører, hvorfor der fortsat er stor risiko for, at PCB-holdigt byggeaffald ikke anmeldes eller sorteres korrekt.

Dansk Affaldsforening, Dansk Byggeri, Danske Maskinstationer og Entreprenører, Affalds- og Ressourceindustrien, AffaldPlus, KL og Københavns Kommune bemærker, at bekendtgørelsen er tung, svær at læse og uoverskuelig bl.a. pga. mange henvisninger. Affalds- og Ressourceindustrien har vedlagt ufærdigt udkast til ny struktur til inspiration. KL foreslår en vejledning og en informationsindsats.

Dansk Industri anfører, at der er behov for entydige og kontrollerbare regler og opfordrer til, at bekendtgørelsen justeres, så dette opnås, idet uklare regler kan føre til efterfølgende tolkningsproblemer og administrativt bøv. l.

Dansk Byggeri bemærker, at restproduktbekendtgørelsen bør afgrænses til at omhandle regler for anvendelse af affaldet. Regler, der vedrører forhold forud for affaldsproduktionen, hører hjemme i affaldsbekendtgørelsen. Dansk Byggeri finder, at høringsudkastet også i bilag 3 indeholder regler for prøvetagning ved kilden og i overfladen, og at disse regler hellere burde være i affaldsbekendtgørelsen, idet der er risiko for, at reglerne vil være skjult for bygherrer og entreprenører.

Affalds- og Ressourceindustrien er enig i, at grænseværdien og kravene til sortering bedst kunne reguleres i affaldsbekendtgørelsen.

Danmarks Almene Boliger vurderer, at indførelsen af grænseværdien vil give større nyttiggørelse af affald end nu. Det skulle også være formålet, at PCB-affald i højere grad fordeles ud i nye bygge- og anlægsarbejder frem for i samlede depoter. Det er imidlertid vigtigt at sikre, at denne større spredning ikke får afgørende negative konsekvenser miljømæssigt.

Affalds- og Ressourceindustrien og *Dansk Industri* efterlyser en redegørelse for de forventede effekter af bekendtgørelsen. Det gælder de økonomiske konsekvenser såvel som konsekvenser for anvendelsen af byggeaffald - både i Danmark og i udlandet. Affalds- og Ressourceindustrien er bekymret for afsætningen fremadrettet og tror, at mærkatet "PCB-holdigt" sammenholdt med sandsynligheden for kortlægning efter jordforureningsloven, vil lægge en kraftig dæmper på lysten til at anvende affaldet. Dansk Industri anfører, at det er uklart, hvordan genanvendelse og nyttiggørelse af byggeaffald bliver påvirket af forslaget til bekendtgørelsen, herunder om der vil være afsætning for sorteret bygge- og anlægsaffald forurenede med visse stoffer.

Dansk Industri bemærker, at det er afgørende, at der kan ske samhandel med produkter og råvarer i EU. Derfor er der behov for en kortlægning af, hvordan de danske regler spiller sammen med nabolandenes regler for byggeaffald. Derudover finder Dansk Industri, at det er nødvendigt at have udarbejdet en kommunikationsplan for indsatsen, idet flere virksomheder vil finde det problematisk at anvende byggematerialer, der indeholder PCB. Der er derfor behov for at kunne gennemføre en informationsindsats, der præciserer betydningen af PCB-indholdet i materialet, der kan være med til at sikre, at der er et marked for afsætningen af materialet.

Dansk Byggeri bemærker, at det er organisationens opfattelse, at der er problemer med overholdelse af bekendtgørelsens anmelderegler, hvilket er uacceptabelt, og opfordrer Miljøstyrelsen til at sikre en snarlig løsning på problemerne.

Miljøstyrelsen

Hertil skal *Miljøstyrelsen* bemærke, at Miljøstyrelsen er enig i, at det er hensigtsmæssigt at inddrage fageksperter inden udsendelse af høring.

De beregninger, der er benyttet til at simulere PCB udvaskning, og som har udgjort grundlaget for fastlæggelse af grænseværdien, har taget udgangspunkt i den metodik, som blev anvendt til beregning af grænseværdier for affaldsdeponering af farligt og inert affald (jf. deponeringsbekendtgørelsen og EU's Rådsbeslutningen for til deponeringsanlæg), samt til grænseværdier for anvendelse af lettere forurenede jord. Forudsætningerne er bl.a. beskrevet i Miljøprojekt nr. 1287 "*Håndtering af lettere forurenede jord. Konsekvensvurdering*". Beregningerne (modelkørslerne) dækker en periode på 8000 år for at være sikker på at kunne synliggøre de maksimale koncentrationer i grundvandet. Den endelige fastlæggelse er baseret på beregningsresultater efter ca. 3000 år, hvilket også er lang tid, og som derfor også kan give anledning til overvejelser, som fremsat af Dansk Industri. Men da data og parameterværdier for PCB er sparsomme, har styrelsen vurderet det nødvendigt at fastsætte grænseværdien konservativt. Miljøstyrelsen og DTU Miljø er nu i gang med at evaluere de 2,0 mg PCB_{total}/kg, herunder vurdere, om det er muligt at fastsætte en PCB grænseværdi for uforurenede bygge- og anlægsaffald, svarende til, at anvendelsen sker uden risiko for miljø og mennesker.

Mange især større virksomheder inden for bygge- og anlægsbranchen har i dag fokus på, at PCB og de øvrige problematiske stoffer i affaldet håndteres korrekt. Miljøstyrelsen er dog opmærksom på, at det er nødvendigt med en endnu større udbredelse af viden om PCB problematikken. Et konkret initiativ i strategien "Danmark uden affald II" er etableringen af et partnerskab om bæredygtigt byggeri og affaldsforebyggelse. Partnerskabet skal være et frivilligt og forpligtende samarbejde mellem alle led af værdikæden for bygge- og anlægsbranchen, og skal inkludere relevante myndigheder og organisationer. Partnerskabet vil identificere barrierer og fælles løsninger. Partnerskabets overordnede målsætning er, at det skal være lettere for bygge- og anlægsbranchen at agere mere ressourceeffektivt, at problematiske stoffer skal kunne håndteres sundheds- og miljømæssigt forsvarligt samt at sikre en bedre videndeling på tværs af sektoren, herunder af hvordan problematiske stoffer håndteres sundheds- og miljømæssigt forsvarligt.

Miljøstyrelsen skal endvidere bemærke, at der ikke er planer om at etablere en forsikringsordning til dækning af omkostningerne.

Miljøstyrelsen er enig i, at bekendtgørelsen ikke er nem at læse. Dette skyldes dels, at det er kompliceret stof, og at der er behov for mange henvisninger, og at en del af teksten egner sig bedst til at stå i bilag, hvor der er mulighed for uddybende bemærkninger. Miljøstyrelsen vil imidlertid overveje, om det på sigt ville give mening at udforme bekendtgørelsen på en anden og mere læsevenlig måde.

Miljøstyrelsen har vurderet, at PCB-grænseværdien bedst reguleres i restproduktbekendtgørelsen, idet reglerne netop handler om anvendelse.

En fastsættelse af en national grænseværdi for lettere forurenede PCB-holdigt bygge- og anlægsaffald til betinget anvendelse betyder, at en større andel af affaldet fremover kan nyttiggøres. Miljøstyrelsen er enig i, at det er vigtigt, at en højere grad af nyttiggørelse ikke medfører negative konsekvenser for miljø og sundhed. Miljøstyrelsen har derfor gennemført risikovurderinger for forurening af jord og grundvand som baggrund for fastsættelse af grænseværdien og betingelserne for anvendelse af det

lettere forurenede affald. De gennemførte risikovurderinger er ud fra et forsigtighedsprincip foretaget konservativt og kan derfor betragtes som en form for "worst case".

Fastsættelse af grænseværdien vil isoleret set være en økonomisk gevinst for bygherren i forhold til den nuværende håndtering. Grænseværdien betyder, at en mindre andel af affaldet skal deponeres/forbrændes og en større andel nyttiggøres, hvorved bygherren sparer udgifter til deponering og afbrænding af let forurenede byggeaffald, som fremover kan nyttiggøres. Som følge heraf mister staten en afgiftsindtægt, fordi mindre affald forbrændes/deponeres, og anlæggene mister indtægt fra salg af el og varme.

Miljøstyrelsen fastsætter med de i høringsudkastet foreslåede regler alene krav til anvendelsen af affaldet. Der stilles ikke krav til bygherren eller nedriveren. Derfor stilles bygge- og anlægsaffald efter Miljøstyrelsens opfattelse ens, uanset om det kommer fra Danmark eller udlandet.

Miljøstyrelsen skal understrege, at høringsudkastet alene foreslår, at det lettere forurenede PCB-holdige bygge- og anlægsaffald kan anvendes i de bygge- og anlægsarbejder, der nævnes i bekendtgørelsen. De foreslåede regler regulerer således ikke indholdet af PCB i byggematerialer. Miljøstyrelsen har som nævnt gennemført risikovurderinger, der viser, at betinget anvendelse af bygge- og anlægsaffald, der er lettere forurenede med PCB, ikke medfører negative miljømæssige konsekvenser. Indførelsen af grænseværdien er således en blåstempling af anvendelsen af dette materiale. Miljøstyrelsen er enig i, at der er behov for en informationsindsats, hvilket styrelsen vil sikre gennem information på hjemmesiden samt ved afholdelse af oplæg om den nye grænseværdi. Derudover vil PCB-grænseværdien indgå i styrelsens generelle information om cirkulær økonomi.

Miljøstyrelsen er opmærksom på, at effekten af anmeldelserne efter kapitel 13 er udfordret af et lavt antal anmeldelser. Miljøstyrelsen er ved at undersøge mulighederne for i affaldsbekendtgørelsen at stille krav om, at anmeldelserne efter kapitel 13 skal følge affaldet frem til første affaldsbehandler. Dette skal være med til at understøtte kravet om anmeldelse og sikre, at kommunerne fremover modtager flere anmeldelser. Derudover vil et sådan krav bidrage til, at affaldsstrømmene ikke blandes sammen efter nedrivning og sortering. Det er endvidere intentionen, at kravet skal kombineres med en ændring af Affaldsdatasystemet, således at indberetninger fremover også vil skulle indeholde oplysninger om, hvilken ejendom bygge- og anlægsaffaldet stammer fra. Dette vil ligeledes understøtte anmeldelsesreglerne.

Bekendtgørelsens titel

Affalds- og Ressourceindustrien bemærker at bekendtgørelsesudkastets titel er for bred i forhold til bekendtgørelsens anvendelsesområde og foreslår, at bekendtgørelsens titel ændres til "Bekendtgørelse om anvendelse af restprodukter, jord og visse typer sorteret bygge- og anlægsaffald til specifikke bygge- og anlægsarbejder".

Miljøstyrelsen er enig i, at bekendtgørelsen alene omhandler visse typer bygge- og anlægsaffald. F.eks. omhandler bekendtgørelsen ikke træ. Miljøstyrelsen vil overveje at rette bekendtgørelsen til i overensstemmelse med dette ved en senere revision af bekendtgørelsen.

Bekendtgørelsens struktur

Sønderborg Kommune bemærker, at rækkefølgen af bekendtgørelsens bilag bør ændres, således at bilag, der behandler jord og restprodukter, kommer først. Det vil gøre det mere læsevenligt.

Miljøstyrelsen bemærker, at rækkefølgen af bilagene er bygget kronologisk op og derfor ikke ændres.

§ 2 - definitioner

Dansk Affaldsforening bemærker, at § 2, nr. 2, er upræcis og bør deles op i to sætninger.

Dansk Affaldsforening, Dansk Byggeri, AffaldPlus, Teknologisk Institut og KL efterlyser en præcisering af, hvad der menes med sorteret bygge- og anlægsaffald i § 2, nr. 11. AffaldPlus spørger, om det svarer til "kildesortering" som defineret i affaldsbekendtgørelsen. Dansk Affaldsforening og AffaldPlus mener, at det er uklart, hvordan der skal sorteres, når der ikke skelnes mellem forurenede og uforurenede i affaldsbekendtgørelsens definition af kildesortering.

Teknologisk Institut spørger, om maling f.eks. skal sorteres fra, selvom det ikke indeholder farlige stoffer, og om sortering svarer til miljøsanering (fjernelse af skadelige stoffer).

Sønderborg Kommune og AffaldPlus bemærker, at begreberne "tæt belægning" og "fast belægning" bør defineres i § 2 og ikke i bilag 4, 5 og 7.

Hertil skal *Miljøstyrelsen* bemærke, at styrelsen er enig i, at § 2, nr. 2, er svær at læse. For at gøre bestemmelsen mere overskuelig har Miljøstyrelsen valgt at dele bestemmelsen op i to dele.

Det fremgår af bekendtgørelsen, at der skal sorteres "efter bekendtgørelse om affald". Kravene til sortering findes i affaldsbekendtgørelsens kapitel 10. Affaldet skal sorteres i de fraktioner der nævnes i § 2, stk. 11. Er der tale om uforurenede affald til fri anvendelse, er det endvidere en betingelse for anvendelse, at affaldet opfylder kravene i bilag 2, herunder at det ikke indeholder maling.

Miljøstyrelsen finder at beskrivelsen af begreberne "tæt belægning" og "fast belægning" hører bedst hjemme i bilagene.

§ 11 - opdeling i uforurenede og forurenede bygge- og anlægsaffald

Dansk Byggeri bemærker, at det ikke fremgår klart, hvilken bekendtgørelse, der refereres til. Hvis der refereres til bekendtgørelsen om anvendelse af restprodukter, foreslår Dansk Byggeri, at formuleringen ændres til "Denne bekendtgørelse..."

Miljøstyrelsen bemærker hertil, at det er almindeligt i bekendtgørelser at bruge betegnelserne "bekendtgørelsen" og "denne bekendtgørelse" i flæng. Miljøstyrelsen er ikke enig i, at det kan give anledning til misforståelser om, hvilken bekendtgørelse, der er tale om. Til orientering er ordlyden af § 3 ved seneste ændring af restproduktbekendtgørelsen blevet rettet, så den stemmer overens med § 1 og høringsudkastets § 11.

§ 12 – anvendelse af sorteret uforurenede bygge- og anlægsaffald

Københavns Kommune bemærker at ordet "oplagres" bør tilføjes efter "anvendes" som konsekvens af formulering i bilag 6.

Miljøstyrelsen skal bemærke, at styrelsen ikke vil medtage de i høringsudkastet foreslåede regler om oplagring i den endelige bekendtgørelse, da der er behov for yderligere undersøgelser af behovet for reglerne.

§ 13 – anvendelse af sorteret bygge- og anlægsaffald forurenede med visse stoffer.

§ 13, stk. 1:

KL ønsker, at det præciseres, at det må anvendes uden tilladelse men ved anmeldelse efter § 15.

Dansk Byggeri bemærker, at der synes at være uoverensstemmelse mellem første og anden sætning om, at bygge og anlægsaffald, der er forurenede med visse stoffer, må anvendes uden tilladelse, hvis det i øvrigt er uforurenede.

Guldborgsund Kommune finder ligeledes, at sætningerne i § 13, stk. 1, er modstridende.

AffaldPlus tvivler på, om der findes bygge- og anlægsaffald indeholdende under 2 mg PCB/kg, som ikke samtidig er forurenede med andre stoffer.

Københavns Kommune bemærker, at det er kommunens erfaring, at affald med op til 2 mg PCB er forurenede med andre stoffer – og derfor skal have en tilladelse. De præciserer, at der er behov for at sætte grænseværdier for øvrige stoffer, og de foreslår, at der i en overgangsperiode anvendes jordkvalitetskriterier og afskæringsværdier.

Hertil skal *Miljøstyrelsen* skal bemærke, at styrelsen ikke er enig i, at det i § 13, stk. 1, bør præciseres, at der er krav om anmeldelse.

Derudover er det ikke styrelsens opfattelse, at der er uoverensstemmelse mellem de to sætninger i § 13, stk. 1, idet der i anden sætning står "i øvrigt", hvilket henviser til forurening med andre problematiske stoffer end dem, der er nævnt i bilag 3 (bilag 3 regulerer med høringsudkastet kun PCB). Der er med høringsudkastet ikke tilsigtet en ændring af forståelsen af, hvornår bygge- og anlægsaffald skal betragtes som uforurenede. Det kan oplyses, at Miljøstyrelsen har valgt ikke at medtage den sidste sætning i bilag 2, som var foreslået i høringsudkastet, jf. nærmere herom nedenfor i kommentarerne til bilag 2.

Miljøstyrelsen har ikke grundlag for på forhånd at afgøre, hvor store mængder der vil være af bygge- og anlægsaffald, der indeholder PCB, men som ikke er forurenede med øvrige stoffer. Miljøstyrelsen har igangsat et projekt, der ved udtagning af repræsentative prøver af beton og tegl, skal forbedre datagrundlaget om forekomst og udvaskning af problematiske stoffer i beton og tegl, der stammer fra renovering eller nedrivning af danske bygninger og anlæg. Projektets resultater skal indgå i arbejdet med revision af gældende lovgivning om nyttiggørelse af beton og tegl i bygge- og anlægsarbejder.

I bilag 3 fastslås, hvad der forstås ved "bygge- og anlægsaffald forurenede med visse stoffer". På nuværende tidspunkt er det alene PCB-holdigt bygge- og anlægsaffald, der omfattes af denne definition i bekendtgørelsen. Det er imidlertid tanken med de foreslåede ændringer at lave et system, hvor der på sigt kan tilføjes flere stoffer til bilag 3. Miljøstyrelsen ønsker ikke at fastsætte regler om, at der i en overgangsperiode anvendes jordkvalitetskriterier og afskæringsværdier.

§ 13, stk. 2:

Dansk Affaldsforening læser bestemmelsen sådan, at der ikke længere kan gives tilladelse efter miljøbeskyttelseslovens §§ 19 og 33, når indholdet af PCB overstiger 0.

Sønderborg Kommune foreslår, at det tilføjes, at reglen om, at der ikke kan meddeles tilladelse efter miljøbeskyttelsesloven kun gælder, hvis indholdet af PCB er over 2 mg/kg, idet det meste PCB-holdigt bygge- og anlægsaffald også er forurenede med tungmetaller.

KL anfører, at der kan være tvivl om, hvorvidt der henvises til både §§ 19 og 33, og om der ligger en forskel i anvendelsen af henholdsvis "tilladelse" og "godkendelse". *KL* fremhæver i øvrigt, at det ikke er klart, hvad der skal ske med affald, der indeholder moderate mængder af andre miljøfremmede stoffer end PCB. *KL* spørger i den forbindelse om det er tanken, at bygge- og anlægsaffald med et indhold af PCB på under 2 mg/kg og andre miljøfremmede stoffer i moderate mængder fremadrettet skal deponeres.

AffaldPlus er i tvivl om, om der er forskel på tilladelse efter § 19 og godkendelse efter § 33 i miljøbeskyttelsesloven, og de er usikre på, om der fremover kan meddeles tilladelse efter § 19 til anvendelse af bygge- og anlægsaffald, der indeholder PCB, eller om reguleringen i stedet skal foretages ved godkendelse efter § 33 i miljøbeskyttelsesloven.

Dansk Byggeri spørger, om en bekendtgørelse kan begrænse tilladelser som afgives med henvisningen til miljøbeskyttelseslovens §§ 19 og 33 og fremhæver, at miljøbeskyttelsesloven forudsætter at de kompetente myndigheder udøver et skøn.

Miljøstyrelsen bemærker hertil, at styrelsen vil ændre formuleringen af høringsudkastets bestemmelse om kommunalbestyrelsens mulighed for at give tilladelse efter miljøbeskyttelsesloven, idet styrelsen er enig i, at der skal kunne gives en tilladelse i de tilfælde, hvor affaldet indeholder øvrige stoffer, som er forurenende. Tilladelsesfri betinget anvendelse af affald med et indhold af PCB på under 2 mg/kg skal alene kunne ske, såfremt bygge- og anlægsaffaldet i øvrigt er uforurenat. Bekendtgørelsen vil blive ændret i forhold til høringsudkastet, således at kommunalbestyrelsen fortsat kan give tilladelse til anvendelse, hvis bygge- og anlægsaffald indeholder andre forurenende stoffer, dvs. at det ikke i øvrigt er uforurenat (men PCB-indholdet er under 2). Ved meddelelse af en sådan tilladelse, skal vilkårene i høringsudkastets § 14 og bilag 7 overholdes. Kommunalbestyrelsen gives dog adgang til at skærpe vilkårene eller fastsætte yderligere vilkår.

I forhold til kommentarerne om miljøbeskyttelseslovens § 33 (miljøgodkendelser) skal Miljøstyrelsen bemærke, at sondringen mellem, hvornår der skal gives tilladelse efter miljøbeskyttelseslovens § 19 eller godkendelse efter lovens kapitel 5 er uændret i forhold til gældende ret. Det skal understreges, at der ikke med høringsudkastet er foreslået en ændring heraf. Miljøstyrelsen skal derudover bemærke, at der i den endelige bekendtgørelse vil blive indsat en regel om, at hvis indholdet af forurenede stoffer i de omfattede fraktioner af bygge- og anlægsaffald (natursten, uglaseret tegl, beton eller blandinger heraf) overskrider grænseværdien på 2,0 mg/PCB, må bygge- og anlægsaffaldet ikke anvendes til bygge- og anlægsarbejder. Denne regel vil skulle overholdes ved udstedelse af miljøgodkendelser og tilladelser.

§ 13, stk. 3:

Dansk Byggeri bemærker, at det bør præciseres, hvad der menes med "anlægsteknisk begrundet" eller redegøres for, hvad hensigten med formuleringen er. Hvis hensigten er, at bygge- og anlægsaffald kun må benyttes som substitution for primære råstoffer (og ikke skjult deponering), kan det overvejes, om sorteret bygge- og anlægsaffald kan anvendes i videre udstrækning end det anlægsteknisk begrundede, hvis dette kan ske miljømæssigt forsvarligt.

Dansk Affaldsforening mener, at det bør præciseres, hvad der menes med "anlægsteknisk begrundet" eller redegøres for, hvad hensigten med formuleringen er. Dansk Affaldsforening spørger, om det er kommunen eller bygherren, der skal vurdere dette.

Dansk Affaldsforening, KL og AffaldPlus foreslår, at det bliver obligatorisk, at bygherren supplerer anmeldelsen til kommunen med en anlægsteknisk begrundelse på baggrund af krav til størrelse, højde osv.

Miljøstyrelsen bemærker hertil, at styrelsen efter høringen har besluttet helt at fjerne stk. 3, idet der er praksis for, at man ikke må anvende en større mængde, end hvad der er anlægsteknisk begrundet. En anvendelse i videre udstrækning, end hvad der er anlægsteknisk begrundet, vil være deponering af affaldet, hvilket ikke accepteres. Der er derfor ikke behov for at skrive det i bekendtgørelsen.

§ 14 – betingelser for anvendelse af sorteret bygge- og anlægsaffald forurenat med visse stoffer.

Dansk Affaldsforening og *KL* har bemærkninger om, at det må forventes, at kommunen foretager konkret vurdering vedr. afstandskrav til vandindvindingsanlæg, og at der sker en registrering af anvendelsen. Endvidere bemærker *KL*, at afstandskravet må betyde, at det skal sikres, at der ikke etableres en drikkevandsboring efter, at der er anvendt affald forurenet med visse stoffer.

Danske Maskinstationer og Entreprenører vurderer, at afstandskravet til højeste grundvandsstand vil gøre det svært i praksis at finde lokaliteter, der kan anvendes. Grundvandsstanden ligger i store dele af landet mindre end 2 m nede. Det foreslås, at afstandskravet gøres mindre. Ved etablering af spildevandsrensningsanlæg er kravet f.eks. kun 1 m.

KL og Affalds- og Ressourceindustrien er enige i, at kravet om 2 m til højeste grundvandsspejl kan give problemer flere steder i landet.

Jord Miljø A/S har medsendt dokumentation for problemer med 2 m grænsen på Sjælland og foreslår, at kravet ændres fra 2 m til 1 m, også selvom det evt. betyder, at grænseværdien for PCB på 2 mg/kg så må ændres til en lidt lavere værdi.

Guldborgsund Kommune foreslår, at der kun må udlægges affald, hvor det kan dokumenteres, at grundvandsstanden til enhver tid er minimum 1 meter under de udlagte byggematerialer.

AffaldPlus bemærker, at det ikke er beskrevet, hvordan afstanden til højeste grundvandsspejl findes og vedlægges skitse, der illustrerer målemetode.

Københavns Kommune bemærker, at anvendelse af signalnet er hensigtsmæssig, men ikke praktisk muligt. Der bør være en undtagelse i forhold til vejbygning, ellers begrænses anvendelsen til vejbygning.

Miljøstyrelsen skal bemærke, at styrelsen har valgt at ensrette afstandskravet til vandindvindingsanlæg med det afstandskrav, der gælder for restprodukter i § 6. Afstandskravet videreføres derfor for det PCB-holdige bygge- og anlægsaffald. Afstandskravet vil blive evalueret i forbindelse med Miljøstyrelsens arbejde med at finde en grænseværdi for uforurenet bygge- og anlægsaffald.

I forhold til kravet om afstand til grundvandsspejl, skal Miljøstyrelsen bemærke, at styrelsen er enig i, at kravet sætter visse begrænsninger for, hvor det lettere forurene PCB-holdige bygge- og anlægsaffald kan placeres. Miljøstyrelsen skal dog gøre opmærksom på, at der godt kan forekomme hængende vandspejl i lerforekomster, men at disse ikke nødvendigvis udgør det egentlige grundvandsspejl.

I forhold til spørgsmålet om anvendelse af markeringsnet, skal det oplyses, at Miljøstyrelsen har spurgt Vejdirektoratet. Vejdirektoratet er uforstående over for, hvorfor det ikke skulle være praktisk muligt, at anvende markeringsnet i forbindelse med anvendelsen af PCB-holdige materialer i vejbyggeri. Det forekommer ifølge Vejdirektoratet hensigtsmæssigt, at man senere kan orientere sig i forhold til, at man graver i materialer indeholdende PCB. Til sammenligning nævner Vejdirektoratet, at man i stor udstrækning bruger slagger til vejbyggeri, hvor der stilles en lang række krav.

§ 15 Anmeldelse

§ 15, stk. 1

Dansk Byggeri spørger, om der er minimumsgrænse for, hvornår brugeren skal gennemgå samtlige procedurer, som § 15 oplister og efterlyser en præcisering af, hvad der menes med ”brugeren”.

Dansk Byggeri og AffaldPlus foreslår, at anmeldelsen sker elektronisk via et digitalt landsdækkende anmeldelsesskema og et system som JordWeb, hvor materialestrømmene løbende kan følges.

AffaldPlus spørger, om kommunen må/kan/skal foretage en geo-kodning af projektet for evt. at kunne sagsbehandle en ansøgning om ny drikkevandsboring i forhold til overholdelse af afstandskrav?

Dansk Affaldsforening, Affalds- og Ressourceindustrien og RGS 90 foreslår, at anmeldelsen fremover skal være følgeseddel for affaldet fra anmelder til transportør og til modtager for at sikre identifikation og effektivt tilsyn.

Dansk Affaldsforening bemærker, at det fremgår, at kommunerne skal registrere og godkende fremtidig anvendelse af bygge- og anlægsaffald, bl.a. med angivelse af koordinater. Dette vil kræve øgede ressourcer og er tidskrævende i forhold til kommunernes nuværende opgaver.

KL bemærker, at krav til registrering i kommunen og anmeldelse kræver en del ekstra ressourcer, fordi en substantiel del af bygge- og anlægsaffaldet forurenede med PCB vil falde ind under de 2 mg/kg og derfor vil skulle anmeldes.

Københavns Kommune efterlyser anmeldepligt også i forhold til anvendelse af uforurenede bygge- og anlægsaffald. *KL* mener ligeledes, at det er u hensigtsmæssigt, at uforurenede bygge- og anlægsaffald ikke skal anmeldes, idet det gør det sværere at kontrollere, at det bygge- og anlægsaffald, der bruges uden betingelser, rent faktisk er uforurenede.

Både *Dansk Affaldsforening, AffaldPlus og Københavns Kommune* stiller spørgsmål ved formål med at underrette regionsrådet, hvis ikke oplysningerne skal bruges til kortlægning som forurenede på V2. *Københavns Kommune* påpeger i den forbindelse, at anvendelse af bygge- og anlægsaffald jf. definitionen i bekendtgørelsen med stor sandsynlighed ikke udgør en risiko for jord og grundvand pga. kravene til, hvor PCB-holdigt materiale må anvendes.

KL mener også, at det bør fremgå tydeligt, hvad hensigten med underretningen af regionsrådet er.

Miljøstyrelsen skal bemærke, at der ikke er en minimumsgrænse for, hvornår anmeldelsen skal indeholde de efterspurgte oplysninger, og at det af § 2, nr. 3, fremgår, at bruger defineres på følgende måde: ”Den, der anvender eller lader anvende restprodukter eller sorteret bygge- og anlægsaffald forurenede med visse stoffer til bygge- og anlægsarbejder”.

Miljøstyrelsen ønsker ikke på nuværende tidspunkt at fastsætte krav om, at anmeldelsen sker elektronisk via et digitalt landsdækkende anmeldelsesskema. *KL* har lavet et landsdækkende selvbetjeningssystem "Byg og Miljø", der er en webbaseret it-løsning, som har til formål at støtte borgere og virksomheder i deres ansøgningsproces og give overblik over konkrete bygge- eller miljøansøgninger. Når der skal ansøges om en byggesag eller en sag på miljøområdet, giver Byg og Miljø ansøgeren et overblik over, hvilken information og dokumentation, kommunen skal bruge for at behandle sagen. Byg og Miljø indeholder et skema til screening af PCB samt anmeldelse af forventede mængder af bygge- og anlægsaffald efter affaldsbekendtgørelsens kapitel 13. Dette skema er ens for alle kommuner i Byg og Miljø. En eventuel kortlægning af PCB skal vedlægges som bilag til anmeldelsen. Det er i dag muligt at anmelde elektronisk via Byg og Miljø, men det er ikke et krav.

Miljøstyrelsen forstår begrebet "geokodning", som en digitalisering af koordinaterne i et GIS værktøj. Miljøstyrelsen stiller ikke i udkastet til ny restproduktbekendtgørelse krav herom.

Til forslaget om at anvende anmeldelsen som følgeseddel skal Miljøstyrelsen bemærke, at hverken Dansk Affaldsforening, Affalds- og Ressourceindustrien eller RGS 90 har angivet, hvilken anmeldelse, der er tale om. Miljøstyrelsen formoder, at det er anmeldelsen efter affaldsbekendtgørelsens kapitel 13 (2 uger før nedrivning), der menes. Miljøstyrelsen synes, at det er en god ide. Miljøstyrelsen arbejder sideløbende videre med at lave regler om, at anmeldelsen efter affaldsbekendtgørelsens kapitel 13 skal følge affaldet frem til første affaldsbehandler. Sådanne regler vil skulle fastsættes i affaldsbekendtgørelsen. Miljøstyrelsen er opmærksom på, at effekten af anmeldelserne efter kapitel 13 er udfordret af et lavt antal anmeldelser. Et krav om, at anmeldelserne efter kapitel 13 skal følge affaldet frem til første affaldsbehandler, kan være med til at understøtte kravet om anmeldelse og sikre, at kommunerne fremover modtager flere anmeldelser. Derudover vil et sådan krav bidrage til, at affaldsstrømmene ikke blandes sammen efter nedrivning og sortering. Det er endvidere intentionen, at kravet skal kombineres med en ændring af Affaldsdatasystemet, således at indberetninger fremover også vil skulle indeholde oplysninger om, hvilken ejendom bygge- og anlægsaffaldet stammer fra. Dette vil ligeledes understøtte anmeldelsesreglerne.

I forhold til bemærkningen om ekstra ressourcer og tid til registrering i kommunen skal Miljøstyrelsen understrege, at der ikke er tale om tilladelses- eller godkendelsesordning, men om regler om anvendelse uden tilladelse.

Miljøstyrelsen ønsker på nuværende tidspunkt ikke at genindføre regler i bekendtgørelsen om anmeldelse af anvendelse af uforurenede affald.

I forhold til bemærkningerne om at kopi af anmeldelsen skal sendes til regionsrådet, skal Miljøstyrelsen bemærke, at styrelsen har valgt ikke at ændre på krav til underretning i forhold til, hvad der gælder for jord og restprodukter. Der er ikke krav om, at regionerne kortlægger arealet som forurenede, men regionerne har med orienteringen mulighed for at vurdere, om de synes, det er nødvendigt. Det skal bemærkes, at det er et af jordforureningslovens hensyn at *”forebygge yderligere forurening af miljøet i forbindelse med anvendelse og bortskaffelse af jord”*. Følgende bemærkninger til jordforureningsloven uddyber, hvad der menes med jordforurening: *”Det vil sige, at affaldsdeponering i jorden, f.eks. i form af tønder med et indhold af forurenende stoffer eller i form af forurenede bygningsmateriale, kan være omfattet af loven. Forurenede bygninger eller bygningsanlæg omfattes ikke af loven.”* jf. bemærkningerne til lovens § 2. Højesteret har i slaggedommen (UfR 2011.465H) udtalt, at slagge fra affaldsforbrænding, der indgår som en del af jordmediet, må betragtes som en jordforurening omfattet af jordforureningsloven, uanset om de er udlagt i et særskilt lag eller er blandet med jorden.

§ 15, stk. 3:

Dansk Affaldsforening mener, at det skal præciseres, at stk. 3 gælder for bygge- og anlægsaffald, selvom dette implicit fremgår af § 19, stk. 1, nr. 11.

Hertil skal *Miljøstyrelsen* bemærke, at styrelsen ikke er enig i, at det bør præciseres. Det fremgår af § 15, stk. 1, at bestemmelsen også gælder for bygge- og anlægsaffald.

§ 15, stk. 4:

Dansk Affaldsforening og *KL* mener, at det skal præciseres, hvis stk. 4 gælder for bygge- og anlægsaffald, selvom det implicit fremgår af § 19, nr. 12, at kun jord og restprodukter er omfattet. Det er vigtigt, da der er klageadgang til Natur- og Miljøklagenævnet.

Hertil skal *Miljøstyrelsen* bemærke, at det ikke er tanken, at stk. 4 skal gælde for bygge- og anlægsaffald. Derfor nævner bestemmelsen også kun jord og restprodukter. Kommunalbestyrelsen skal ikke kunne fastsætte vilkår for anvendelse af bygge- og anlægsaffald efter bekendtgørelsen. Det

er de betingelserne/vilkår, der fremgår af § 14 og bilag 7, der finder anvendelse for sorteret bygge- og anlægsaffald forurenede med visse stoffer.

§ 15, stk. 5:

Københavns Kommune bemærker, at det er uklart om regionsrådet må kortlægge arealer, hvor bygge- og anlægsaffald er anvendt, og at det ikke er proportionalt med formålet med kortlægning.

Danske Regioner ønsker afklaret, om Miljøstyrelsen har overvejet eller taget stilling til, om anvendelse af restprodukter, jord og sorteret bygge- og anlægsaffald kan medføre, at regionerne efter jordforureningslovens kapitel 2 skal vurdere om, der skal kortlægges arealer, hvor de pågældende produkter udlægges. *Danske Regioner* er bekymret for, om man eventuelt kommer i en uhensigtsmæssig situation som ved anvendelse af slagge, hvor disse arealer skal kortlægges, jf. slaggedommen. *Danske Regioner* forestiller sig, at problemstillingen kan opstå, hvis der fx udlægges nedknust PCB-holdigt beton under fliser, skure, veje mv. Problemet opstår ifølge *Danske Regioner*, hvis der så ikke længere er tale om et materiale, som er en del af bygningens fundament, men indgår som en del af jordmediet, jf. slaggedommen. *Danske Regioner* bemærker videre, at det er uklart, om den i høringsudkastet foreslåede grænseværdi vil skulle finde anvendelse i forbindelse med stillingtagen til en kortlægning.

Miljøstyrelsen henviser til bemærkning til § 15, stk. 1, ovenfor.

§ 16 – midlertidig oplagring af sorteret bygge- og anlægsaffald forurenede med visse stoffer

CO-industri undrer sig over, at stk. 3 er udgået.

Miljøstyrelsen bemærker, at fjernelse af stk. 3 er lovteknisk begrundet. Muligheden for at give påbud følger direkte af miljøbeskyttelseslovens § 42.

§ 19 - straf

Dansk Affaldsforening spørger, om det er strafbart ikke at analysere for PCB (§ 19, stk. 1, nr. 9), fordi det vil være at give urigtige eller vildledende oplysninger i forbindelse med anmeldelsen. Ønsker at det præciseres i en paragraf.

Hertil skal *Miljøstyrelsen* bemærke, at udkastet til bekendtgørelse om anvendelse af restprodukter, jord og sorteret bygge- og anlægsaffald regulerer anvendelsen af affaldet. Spørgsmålet om måling/analyse er reguleret i affaldsbekendtgørelsen, herunder i denne bekendtgørelses strafbestemmelse.

Bilag 2 - sorteret, uforurenede bygge- og anlægsaffald omfattet af bekendtgørelsen

Vedrørende 3. punktum: ”Bygge- og anlægsaffald, der inden nedrivning og sortering indeholdt PCB (målt ved kilden i overfladen), kan ikke betragtes som uforurenede.”

Danish Crown, Københavns Kommune, KL, Danske Maskinstationer og Entreprenører, Gamle Mursten og AffaldPlus finder, at sætningen kan give anledning til fortolkningstvivel. De mener, at det er uklart, om man kan anvende et materiale som uforurenede, hvis det er blevet afrenset.

Københavns Kommune foreslår, at der tilføjes "og inden nedrivning".

Affalds- og Ressourceindustrien finder, at betydningen af sætningen er uklar, idet formuleringen indikerer en national grænseværdi på 0. *Affalds- og Ressourceindustrien* finder desuden, at der fortsat mangler en grænseværdi for fri anvendelse.

Danmarks Almene Boliger finder sidste sætning upræcis, når der ikke kan fastlægges et renhedskriterium eller er defineret en detektionsgrænse for måling af PCB.

Dansk Affaldsforening og Danske Maskinstationer og Entreprenører savner en ”teknisk” nul-grænse.

Dansk Byggeri foreslår, at der klart defineres en nedre grænseværdi for, hvornår affald er rent og kan anvendes frit. De mener, at det hverken for miljøet eller byggebranchen er hensigtsmæssigt, at det er den enkelte kommune, der fastsætter denne grænse. De mener endvidere, at behovet for en nedre grænseværdi for uforurenede affald understøttes af, at håndtering af affald med PCB er underlagt særlige regler i forhold til arbejdsmiljøet. Regler som vil medføre ikke-ubetydelige administrative og økonomiske byrder for de parter, der skal udføre det arbejde, som indebærer håndtering af PCB-holdige materialer.

Dansk Industri, Statens Byggeforskningsinstitut, Københavns Kommune og Affalds- og Ressourceindustrien er enige i, at der skal fastsættes en nedre grænseværdi for, hvornår affaldet kan anses for uforurenede. *Dansk Industri og Affalds- og Ressourceindustrien* er også enige i, at det ikke er hensigtsmæssigt, at det er op til den enkelte kommune at afgøre, hvornår affald indeholdende PCB kan anvendes uden restriktioner. Det har medført forskellig administrationspraksis.

Statens Byggeforskningsinstitut bemærker, at en manglende bagatelgrænse vil have samfundsøkonomiske konsekvenser pga. ikke optimal genanvendelse af byggeaffaldet. *Statens Byggeforskningsinstitut* bemærker endvidere, at den nuværende formulering kan tolkes således, at det ikke er muligt at påvise, at byggeaffaldet er uforurenede i relation til PCB. *Statens Byggeforskningsinstitut* fremfører, at det for fremtiden ikke vil være muligt at klassificere PCB-holdigt bygge- og anlægsaffald som uforurenede, uanset hvor lave koncentrationer af PCB, der er i affaldet. Det bør præciseres, hvis kommunen stadig kan foretage denne vurdering.

Dansk Affaldsforening og KL påpeger, at formuleringen skal være den samme som i bilag 3, hvor der står ”...målt ved kilden og i overfladen...”. *KL* anfører, at det gerne må tydeliggøres, hvad der menes med ved kilden og i overfladen. *Danish Crown* er enig i, at det er uklart, hvad der menes med sætningen.

Gamle Mursten bemærker at sidste sætning i bilag 2 giver anledning til at en del af deres fraktion, murstenene, ikke vil kunne køres til direkte genbrug, og at formuleringen ikke giver incitament til at rense og sanering.

Miljøstyrelsen bemærker, at sidste sætning i høringsudkastets bilag 2 vil blive slettet, idet det ikke er hensigtsmæssigt at have en midlertidig grænseværdi på 0,0 mg PCB/kg for uforurenede byggeaffald til fri anvendelse. *Miljøstyrelsen* har vurderet, at det nuværende datagrundlag ikke er tilstrækkeligt til at fastsætte en grænseværdi for uforurenede byggeaffald i forhold til indhold af PCB. *Miljøstyrelsen* arbejder imidlertid på at få et datagrundlag, der giver mulighed for dette. *Miljøstyrelsen* ønsker ikke at fastsætte overgangsregler i form af en midlertidig grænseværdi på 0,0 mg/kg, og indtil grænseværdien for uforurenede affald er fastsat, vil det derfor som hidtil være kommunerne, der skal klassificere, hvilket affald, der er uforurenede. Dette vil også være tilfældet for affald, der er afrenset inden nedrivning, og hvor kommunen derfor kan vurdere, at affaldet er uforurenede.

Bilag 3 – Sorteret bygge- og anlægsaffald forurenede med visse stoffer omfattet af bekendtgørelsen

Analyse- og målemetoder samt prøvetagning

Teknologisk Institut bemærker, at det bør specificeres mere præcist, hvad der menes med ”ved kilden og i overfladen”. Derudover anfører *Teknologisk Institut*, at det er vigtigt at præcisere, hvad der menes

med PCB_{total}. Teknologisk Institut bemærker yderligere, at der bør angives en definition på screening/kortlægning - antal prøver, hvilken type og deres repræsentativitet. Der er behov for prøvetagningsstrategi for bunker af bygge- og anlægsaffald f.eks. på genbrugspladser (hvordan og hvor mange). For at sikre sammenlignelighed af resultater og sammenhæng mellem lovgivning er der behov for at præcisere analysemetode, krav til detektionsgrænser på de enkelte congener og krav til analysesikkerhed.

Statens Byggeforskningsinstitut mener, at det bør specificeres mere præcist, hvad der menes med ”ved kilden og i overfladen”. *Statens Byggeforskningsinstitut* foreslår, at ” i overfladen ved kilden” præciseres i teksten ved at skrive, at hensigten med målingen er at undgå fortynding. *Statens Byggeforskningsinstitut* anfører derudover, at det bør præciseres, om der i forbindelse med prøvetagning er tale om middelværdier, højeste prøve ud af et antal eller en øvre fraktil. De foreslår en formulering anvendt af Københavns Kommune: ”de angivne værdier er maksimale værdier (faststofindhold) målt ved kilden på det intakte materiale, inden dette nedkuses, og fortyndingen fortyndes eller opblandes”. *Statens Byggeforskningsinstitut* anbefaler, at der fastsættes en detektionsgrænse på 0,2 mg PCB_{total}/kg i relation til grænseværdi for betinget anvendelse.

KL bemærker, at det er positivt at grænseværdien er sat som en spidsværdi, at det er fastsat, hvor prøverne skal tages, og at det skal ske inden nedrivning. *KL* mener dog, at det bør specificeres mere præcist, hvad der menes med ”ved kilden og i overfladen”. *KL* foreslår, at ” i overfladen ved kilden” præciseres i teksten ved at skrive, at hensigten med målingen er at undgå fortynding. En præcisering kan bidrage til at skabe ens håndhævelse og tolkning af reglerne. Det kan evt. fremgå af en vejledning. *KL* anfører, at det skal præciseres, at enheden er mg/kg ts. *KL* bemærker, at det er u hensigtsmæssigt, hvis der ikke fastsættes prøveudtagningsmetoder, analysemetoder og detektionsgrænser. Det vil gøre fortolkning og praksis uens og ikke skabe sikkerhed om reglerne for hverken kommuner eller private aktører. Det skaber udfordringer, når restmateriale bevæger sig over kommunegrænser. Derudover vil en manglende præcisering af detektionsgrænsen være et konkurrenceparameter for analyselaboratorierne, hvor en høj detektionsgrænse belønnes.

Københavns Kommune fremhæver, at det er positivt, at grænseværdien er sat som en spidsværdi, at det er fastsat, hvor prøverne skal tages, og at det skal ske inden nedrivning. *Københavns Kommune* bemærker dog, at det skal præciseres, hvad der forstås ved ”overfladen” og foreslår at anvende ”skrab i overfladen” i stedet. *Københavns Kommune* nævner, at det er u hensigtsmæssigt og gør den praktiske anvendelse af grænseværdierne mere vanskelig, når der ikke fastsættes prøvetagningsmetode, analysemetode eller detektionsgrænse. Det bemærkes, at det bør overvejes at foreskrive anvendelse af analysemetode.

AffaldPlus ønsker, en præcisering af anvendelse af analyseresultaterne, og om det er spidsværdi eller gennemsnitsværdier, der skal anvendes.

Dansk Byggeri opfordrer til, at måle- og analysemetode, prøvetagningsfrekvens og vurdering af analyseresultater præciseres for at få en ens overholdelse af grænseværdien. I modsat fald betyder det meromkostninger for byggeriets parter og spredning af miljøfarlige stoffer til miljøet.

Affalds- og Ressourceindustrien udtrykker skepsis overfor, at der ikke er fastsat retningslinjer for henholdsvis prøvetagning, analysehyppighed, analyseparametre samt analysemetoder, og anfører, at det undergraver grænseværdiens entydighed og hermed også effekten af en grænseværdi.

Dansk Industri anfører, at der bør henvises til analysemetode for PCB og en accepteret analyseusikkerhed, sådan at der ikke opnås usikkerhed om, om en analyse kan anvendes. *Dansk*

Industri mener endvidere, at prøvetagningssted og metode ikke er entydigt fastlagt med formuleringen ”målt ved kilden og i overfladen”.

Højvang Laboratorier A/S mener, at det vil være rimeligt at forlange analyser udført akkrediteret, med henvisning til analysemetode, og at der bør foretages udvaskningstest ved genanvendelse af bygge- og anlægsaffald – som minimum for tungmetaller.

Landbrug & Fødevarer mener, at der bør anføres en realistisk detektionsgrænse på et tal højere end nul. Ellers vil affald med ekstremt lave koncentrationer af PCB, som ikke nødvendigvis er miljømæssigt problematiske, blive omfattet.

Dansk Miljøanalyse foreslår med baggrund i den foreslåede grænse på 0 mg/kg PCB, at der indføres en minimums detektionsgrænse i forhold til en realistisk målbar analysemetode. De foreslår endvidere, at der fastsættes en detektionsgrænse for hver af de 7 kongenere på 0,01 mg/kg (et teknisk 0), som i dag anvendes af de fleste laboratorier.

Gamle Mursten bemærker, at med en grænseværdi på 0-2 mg PCB/kg, det forhold, at det er op til kommunen at fortolke den nederste grænseværdi for PCB, og hvis tidligere forurenede bygge- og anlægsaffald ikke kan betragtes som rent efter en sanering, er der risiko for, at stenene fremover køres til deponi eller afleveres til nedknusning. De understøtter endvidere, at der bør fastlægges en national grænseværdi for, hvornår bygge- og anlægsaffald kan betragtes som uforurenede.

Miljøstyrelsen enig i, at sætningen, "...bygge- og anlægsaffald, som inden nedrivning og sortering indeholder maksimalt 2 mg PCB/kg (målt ved kilden og i overfladen)", kan præciseres. Miljøstyrelsen er blevet opmærksom på, at på grund af afdampning er dette sted ikke nødvendigvis helt øverst i overfladen. Miljøstyrelsen har derfor ændret ordlyden i bilag 3, nr. 1 a og b, til følgende: "(målt i kilden og i overfladen det sted, hvor koncentrationen vurderes at være højest)"

Som de foreslåede regler er udformet, kan bygge- og anlægsaffald ikke anvendes betinget, hvis det først er blevet afrenset efter nedrivning. Men Miljøstyrelsen skal understrege, at reglerne i høringsudkastet ikke er til hinder for, at der sker afrensning inden nedrivning, hvorefter affaldet kan betragtes som enten uforurenede eller lettere forurenede, afhængigt af hvor meget af det forurenede materiale, der er blevet fjernet ved afrensningen. Miljøstyrelsen bemærker, at der er en generel efterspørgsel efter en præcisering vedrørende analyse- og målemetoder samt prøvetagning og fastsættelse af detektionsgrænser. Miljøstyrelsen finder ikke, at det er hensigtsmæssigt på nuværende tidspunkt i bekendtgørelsen at fastsætte konkrete betingelser for prøvetagning og analyse – herunder fastsættelse af et generelt krav om udvaskningstest. Der er fortaget en risikoanalyse i forhold til udvaskning af PCB som grundlag for fastsættelse af grænseværdien på 2,0 mg. Heri indgår bl.a. en udvaskningstest.

Det er i dag vanskeligt på forhånd at fastsætte omfanget af prøver, der skal til, for at kunne sige, at en bygning er tilstrækkeligt kortlagt. Erfaringen er, at yderligere materialer med indhold af problematiske stoffer altid bliver opdaget under renoverings- eller nedrivningsprocessen.

I forhold til analysemetoder foreligger der standarder, og der er udarbejdet materialer og vejledninger om både kortlægnings- og analysemetoder bl.a. i regi af DAKOFA og Statens Byggeforskningsinstitut.

I forhold til beregning af PCB_{total} kan Miljøstyrelsen oplyse, at den samlede koncentration af PCB i affald og produkter vurderes ved at gange den samlede koncentration af 7 PCB-congenere med 5. Det er ikke hensigtsmæssigt, at analysere alle PCB i et medie, hvorfor PCB-indholdet bestemmes ved

kvantificering af syv udvalgte PCB; PCB28, PCB52, PCB101, PCB118, PCB138, PCB153 og PCB180. De 7 PCB anses at repræsentere de dominerende PCB-congenerer i almindelige handelspræparater. Lignende fremgangsmåde anvendes i andre lande.

Nul-værdi

Dansk Byggeri bemærker, at grænseværdien på 2 mg PCB_{total}/kg skal angives ens i bilaget (henholdsvis 2 mg og 0-2 mg).

AffaldPlus, Dansk Miljøanalyse, KL og Københavns Kommune efterlyser en definition af "nul" i relation til bilag 3, nr. 1 b, og ønsker en grænseværdi, der er i overensstemmelse med krav til prøvetagning, analysehyppighed m.m.

Dansk Miljøanalyse finder det væsentligt, at der fastlægges en minimums detektionsgrænse for et teknisk målbart nul for PCB-analyserne og foreslår, at der indføres en minimumsdetektionsgrænse i forhold til en realistisk målbar analysemetode. Såfremt man ikke kan definere et teknisk 0, vil man aldrig kunne dokumentere en ren prøve, da analyseresultater aldrig vil blive afrapporteret med 0, men med en værdi mindre end detektionsgrænsen. Dette vil medføre, at det er umuligt at afrense til rent beton.

Statens Byggeforskningsinstitut bemærker ligeledes, at der er behov for en grænseværdi for uforurenede affald.

Højvang Laboratorier A/S bemærker, at uden et defineret teknisk nul vil man aldrig kunne dokumentere en ren prøve. Analyseresultater afrapporteres altid i forhold til en detektionsgrænse og aldrig med værdien "0".

Danish Crown bemærker, at det er meningsløst at angive en koncentration på 0. PCB er så vidtspredt i miljøet at det formentlig altid vil kunne findes med en tilstrækkelig følsom analysemetode.

Hertil skal *Miljøstyrelsen* bemærke, at ordlyden af bilaget vil blive ændret, så det ikke fremstår som om, at der opereres med en teknisk værdi på 0. I punkt 1 b) ændres fra "mellem 0-2 mg/kg" til "maksimalt 2,0 mg PCB_{total}/kg". Styrelsen er enig i, at på grund af det generelle baggrundsniveau af PCB giver det ikke mening, hvis bekendtgørelsen taler om et indhold af 0 mg PCB/kg. Se i øvrigt styrelsens bemærkninger til bilag 2 ovenfor om uforurenede bygge- og anlægsaffald.

Decimaler

AffaldPlus, Affalds- og Ressourceindustrien, Københavns Kommune, Teknologisk Institut, KL og Dansk Industri opfordrer til, at der anvendes decimaler ved angivelse af grænseværdien, idet det muligvis ellers vil være genstand for forskellig fortolkning.

Miljøstyrelsen er enig i at grænseværdien for PCB bør angives som 2,0. Det vil blive rettet i den endelige bekendtgørelse.

Øvrige stoffer

Teknologisk Institut anfører, at der bør tages fat på en revision af de øvrige grænseværdier for andre stoffer (især tungmetaller).

Københavns Kommune bemærker, at det er en svaghed ved høringsudkastet, at andre stoffer end PCB ikke er inddraget, og Københavns Kommune nævner specifikt bly, kviksølv og klorparaffiner. Der er behov for at sætte grænseværdier for øvrige stoffer, og i en overgangsperiode vil jordkvalitetskriteriet og afskæringskriteriet kunne anvendes. I modsat fald vil der i de fleste tilfælde alligevel skulle

meddeles tilladelse efter miljøbeskyttelseslovens § 19, da byggeaffald ofte indeholder andre stoffer i et omfang, der gør, at affaldet ikke kan anses som uforurenet.

Affalds- og Ressourceindustrien havde foretrukket, at bekendtgørelsen også havde gjort op med øvrige problematiske stoffer i byggeaffaldet. De finder, at det er afgørende for opbakningen til og fornuften i de nationale målsætninger om øget genanvendelse, at genanvendelsen er sikker i både miljømæssige og sundhedsmæssig forstand. Når virkelig problematiske stoffer identificeres, bør de udfases - både i ny produktion og til genanvendelse.

Dansk Byggeri bemærker, at det ville hjælpe byggeriets parter, hvis bekendtgørelsen i højere grad afspejlede virkeligheden og regulerede samtlige miljøfarlige stoffer, som er reguleret i anden lovgivning, og som skal tages højde for ved genbrug og genanvendelse af bygge- og anlægsaffald.

Sønderborg Kommune bemærker, at kommuner og private rådgivere i de sidste mange år har brugt den gældende bekendtgørelses bilag 6 som retningsgivende håndtering af tungmetalforurenet bygge- og anlægsaffald. Sønderborg Kommune foreslår, at tungmetalbehandlet byggeaffald behandles efter reglerne for restprodukter og jord, hvilket vil reducere omfanget af § 19-tilladelser og dermed vil spare ressourcer for både kommunen og bygherrer.

Højvang Laboratorier A/S mener, at der som ved anvendelse af restprodukter bør analyseres for tungmetaller og evt. screenes for totalkulbrinter samt være krav om udvaskningstest som minimum for tungmetaller.

Dansk Affaldsforening er i tvivl om, hvorvidt byggeaffald forurenet med "visse stoffer"- som ikke er PCB, men f.eks. Pb, Hg, paraffiner mv. – vil være omfattet af kravet i bilag 2 om, at affaldet ikke må indeholde forurenende stoffer som f.eks. maling og fuger.

KL spørger, hvad retsstillingen er for byggeaffald, der er forurenet med "visse stoffer", men som også er forurenet med andre miljøfremmede stoffer.

Hertil skal *Miljøstyrelsen* bemærke, at styrelsen ikke på nuværende tidspunkt har det faglige grundlag for at kunne fastsætte grænseværdier for andre stoffer end PCB.

Miljøstyrelsen skal herudover bemærke, at styrelsen har igangsat et projekt, der ved udtagning af repræsentative prøver af beton og tegl, skal forbedre datagrundlaget om forekomst og udvaskning af problematiske stoffer i beton og tegl, der stammer fra renovering eller nedrivning af danske bygninger og anlæg. Projektets resultater skal indgå i arbejdet med revision af gældende lovgivning om nyttiggørelse af beton og tegl i bygge- og anlægsarbejder.

Miljøstyrelsen har endvidere gennemført et projekt med det formål at opbygge en database til data om miljøfremmede stoffer i bygninger, der skal nedrives eller renoveres. Der er indtastet data fra en lang række indsamlede miljøkortlægningsrapporter fra hele landet. Formålet med projektet var at skabe et overblik over, hvordan kortlægning af miljøfremmede stoffer typisk tilrettelægges, herunder hvilke stoffer, der analyseres for, hvor mange prøver der tages, og i hvilke koncentrationer stofferne findes. De indtastede data vil på sigt kunne indgå i grundlaget for regeludarbejdelse og udarbejdelse af vejledninger om miljøkortlægning forud for renovering og nedrivning.

Projekterne skal således indgå som grundlag for styrelsens vurdering af, hvordan reguleringen i forhold til øvrige problematiske stoffer tilrettelægges på sigt.

Miljøstyrelsen gør endvidere opmærksom på, at bilag 2 definerer, hvad der forstås ved sorteret uforurenede affald. Affald der indeholder øvrige problematiske stoffer – herunder Pb, Hg, paraffiner m.v. – i et omfang, der medfører, at det ikke kan anses som uforurenede, må ikke anvendes uden tilladelse, og er ikke omfattet af bilag 2. Det er kommunen, der konkret må vurdere, om der kan gives tilladelse efter miljøbeskyttelsesloven til anvendelse af affaldet. Se i øvrigt Miljøstyrelsens kommentarer til udkastets § 13, stk. 2.

Udfordringer for genbrugspladserne

AffaldPlus bemærker, at det ikke er realistisk med et scenarie, hvor der til samme fraktion skal anvendes 3-4 containere på genbrugspladserne – til affald der henholdsvis er rent, er til betinget anvendelse, skal deponeres eller er farligt affald. *AffaldPlus* ønsker en præcisering af, hvad der skal ske med affald, der ikke er analyseret ved kilden – f.eks. beton- og teglfraktionen på genbrugspladserne.

Affalds- og Ressourceindustrien mener, at det bør tydeliggøres, at såfremt det ikke er muligt at måle ved kilden (fx genbrugsstationerne), så kan reglerne om betinget anvendelse ikke finde anvendelse.

KL bemærker, at der med de nye regler ikke er taget stilling til den fremtidige håndtering af affaldet på genbrugspladserne. Det er ikke praktisk muligt på genbrugspladserne at sikre, at der måles inden nedrivning og sortering. Som *KL* fortolker bekendtgørelsen, skal alt bygge- og anlægsaffald fra genbrugsstationer derfor fremover på deponi, hvilket ikke er hensigtsmæssigt, da meget af affaldet vil kunne benyttes under betinget anvendelse. Det vil have store økonomiske konsekvenser for kommuner og borgerne (*KL* henviser til Dansk Affaldsforenings høringssvar).

Dansk Affaldsforening vurderer, at det, som høringsudkastet foreligger, bliver umuligt fremadrettet at kunne genanvende bygge- og anlægsaffaldet fra landets genbrugspladser som henholdsvis forurenede og uforurenede. Dette skyldes, at der stilles krav om, at der måles ved kilden og i overfladen. Det kan kommuner og affaldsselskaber ifølge foreningen ikke leve op til, når borgere og virksomheder afleverer bygge- og anlægsaffald på genbrugspladserne. Når affaldet afleveres på genbrugspladserne er kilden samt affaldsproducenten ukendt, og der sker sjældent anmeldelse i forbindelse med afleveringen. Dette betyder, at væsentlige dele af bygge- og anlægsaffaldet, der modtages på landets genbrugspladser fremover ikke kan genanvendes, men i stedet skal deponeres. *Dansk Affaldsforening* mener, at denne situation er uholdbar og at der derfor bør indføres særregler for genbrugspladserne.

Dansk Affaldsforening har på baggrund af en rundspørge blandt medlemmer af foreningen lavet en beregning, der viser, at forslaget vil medføre en årlig omkostning for borgere og erhvervsliv i 2016 på ca. 543 mio. kr., som fremadrettet skal opkræves over affaldsgebyret. Heraf, mener de, vil 330 mio. kr. alene tilfalde et øget provener til staten. *Dansk Affaldsforening* mener, at mængden repræsenterer en stor del af det, der i dag genanvendes, og at det bliver svært at nå det nationale mål om 70 % genanvendelse af denne fraktion.

Dansk Affaldsforening foreslår, at man indtil der foreligger et bedre grundlag i en overgangsperiode kan anvende de eksisterende regler, som gælder for genanvendelse af slagger. Afhængigt af PCB-indhold og andre miljøfremmede stoffer, vil der kunne sættes en række anvendelsesrestriktioner for fremtidig brug for at sikre miljø og sundhed. Derudover foreslår *Dansk Affaldsforening*, at Miljøstyrelsen afsætter midler til udvikling og demonstration af måle- og teknologi metoder/instrumenter, der på en hurtig, enkel og effektiv måde kan vise, om der er PCB i affaldet. Dette bør ske i tæt samarbejde med kommuner og affaldsselskaber.

Miljøstyrelsen er enig i, at der er særlige udfordringer for så vidt angår håndtering af bygge- og anlægsaffald fra genbrugspladserne. Udfordringerne for genbrugspladserne er ikke nye, men bliver

tydeliggjort af det forhold, at det i de foreslåede regler er en betingelse for anvendelsen af lettere forurenede PCB-holdigt bygge- og anlægsaffald, at indholdet af PCB i affaldet ikke overstiger 2 mg PCB/kg (målt ved kilden). Kravet om, at PCB-indholdet skal være målt ved kilden, betyder, at målingen skal foretages inden bygningen rives ned. Grunden til, at der i forslaget er stillet krav om måling ved kilden, er, at hvis der først måles efter nedrivning, vil der være sket en fortynding, og det vil ikke længere være muligt at måle det reelle indhold af PCB. PCB vedbliver at være problematisk også efter en fortynding på trods af, at indholdet ikke længere kan måles. Det er derfor Miljøstyrelsens vurdering, at det er en afgørende forudsætning for at opnå en tilstrækkelig udsortering af PCB, at der er krav om måling ved kilden efter eventuel afrensning og inden nedrivning.

En del høringsparter bemærker, at det med de foreslåede regler vil blive en udfordring at nyttiggøre bygge- og anlægsaffald fra genbrugspladserne. Genbrugspladsernes udfordring er, at de groft sagt ikke har viden om, hvad det modtagne bygge- og anlægsaffald indeholder af problematiske stoffer. De fremfører derfor, at genbrugspladserne er tvunget til fremover at sende alt det modtagne bygge- og anlægsaffald til deponering, fordi de foreslåede regler alene tillader anvendelse som erstatning for primære råstoffer, hvis affaldet er uforurenede eller let forurenede (op til grænseværdien på 2,0 mg PCB/kg). Som nævnt ovenfor er det imidlertid ikke en ny problemstilling for genbrugspladserne. Der eksisterer allerede i dag regler om sortering af PCB-holdigt bygge- og anlægsaffald. Det er et krav i affaldsbekendtgørelsens §§ 65 og 35, at PCB-holdigt affald altid skal udsorteres fra bygge- og anlægsaffaldet. Hvis reglerne om udsortering af PCB blev overholdt i dag, ville det være muligt at holde de forurenede strømme adskilt fra de ikke-forurenede strømme. Det er imidlertid styrelsens opfattelse, at bygge- og anlægsaffaldet på genbrugspladserne på trods af de gældende regler i dag i vidt omfang havner i samme container, uanset om det er forurenede eller ej, og at mange genbrugspladser i den videre proces håndterer bygge- og anlægsaffaldet som uforurenede. Denne fremgangsmåde er ikke i overensstemmelse med de hidtidige såvel som de nye regler og betyder, at PCB spredes.

Miljøstyrelsen er dog enig i, at de foreslåede regler også giver nye udfordringer for genbrugspladserne. Genbrugspladserne kan af gode grunde ikke måle ved kilden, idet de modtager affald fra bygninger, der allerede er revet ned. Det samme gælder andre affaldsbehandlere, som eksempelvis modtageranlæggene.

Det nye krav om måling ved kilden er imidlertid i høringsudkastet formuleret på en måde, så det gælder for anvenderen (og ikke bygherren eller affaldsproducenten), og der er ikke i bekendtgørelsen stillet krav om, at der hele vejen igennem affaldsstrømmen fra nedrivning, over behandlingsanlæg og eventuelle transportører og frem til selve anvendelsen skal følge dokumentation for, at målinger ved kilden har vist et indhold på under grænseværdien. Man må stole på, at borgere og virksomheder m.v. overholder de krav til sortering m.v., der fremgår af affaldsbekendtgørelsens §§ 65, 35 og kapitel 13, og at genbrugspladser og behandlingsanlæg indrettes på en måde, så det er muligt for borgere og virksomheder at leve op til reglerne. Efter de gældende regler om anvendelse af uforurenede bygge- og anlægsaffald i bygge- og anlægsarbejder, er det brugerens risiko, at det anvendte forarbejdede bygge- og anlægsaffald rent faktisk er uforurenede. På tilsvarende vis er det, som høringsudkastet er formuleret, brugerens risiko, at det konkrete forarbejdede bygge- og anlægsaffald ikke består af affald, der overskred grænseværdien for PCB på tidspunktet for nedrivning.

Miljøstyrelsen har været i dialog med Kommunernes Landsforening og Dansk Affaldsforening om en acceptabel løsning på problemstillingen med genbrugspladserne. Der har været enighed om, at der bør findes en løsning, som er enkel at håndtere. Der arbejdes videre med en praktisk løsning om, at genbrugspladserne stiller containere op til sikring af to (evt. tre) strømme beton og tegl; en strøm til det beton og tegl, der skal deponeres/forbrændes, en strøm til det beton og tegl, der skal anvendes betinget til nyttiggørelse, evt. en strøm til det ikke-forurenede beton og tegl.

Såfremt håndteringen af bygge- og anlægsaffaldet giver anledning til øgede omkostninger til drift af genbrugspladserne, eller til at dele af byggeaffaldet vil skulle brændes eller deponeres, vil omkostningerne hertil kunne indregnes i husholdningernes affaldsgebyr og i den pris, som virksomhederne opkræves for at benytte genbrugspladsen. Det er frivilligt for virksomhederne, om de vælger at afsætte deres affald til genbrugspladsen eller til en privat håndteringsvirksomhed.

Miljøstyrelsen arbejder sideløbende videre med at lave regler om, at anmeldelsen efter affaldsbekendtgørelsens kapitel 13 skal følge affaldet frem til første affaldsbehandler. Miljøstyrelsen er opmærksom på, at effekten af anmeldelserne efter kapitel 13 er udfordret af et lavt antal anmeldelser. Et krav om, at anmeldelserne efter kapitel 13 skal følge affaldet frem til første affaldsbehandler, kan være med til at understøtte kravet om anmeldelse og sikre, at kommunerne fremover modtager flere anmeldelser. Derudover vil et sådan krav bidrage til, at affaldsstrømmene ikke blandes sammen efter nedrivning og sortering. Det er endvidere intentionen, at kravet skal kombineres med en ændring af Affaldsdatasystemet, således at indberetninger fremover også vil skulle indeholde oplysninger om, hvilken ejendom bygge- og anlægsaffaldet stammer fra. Dette vil ligeledes understøtte anmeldelsesreglerne.

Bygge- og anlægsaffald, der ikke stammer fra PCB-perioden

Danmarks Almene Boligforeninger henviser til § 78 i affaldsbekendtgørelsen, som afgrænser til perioden 1950-77. De bemærker, at bygninger uden for denne periode også kan være forurenede med PCB. Det bør i følge Danmarks Almene Boliger være kontamineringsgraden, der er afgørende i forhold til nyttiggørelse af affald.

Statens Byggeforskningsinstitut bemærker ligeledes, at det er et problem, at der ikke er grænseværdi for affald uden for PCB-perioden, og efterspørger en beskrivelse af, hvordan dette affald skal klassificeres og anvises.

Miljøstyrelsen skal bemærke, at det er korrekt, at bekendtgørelsen alene omfatter affald fra PCB-perioden (1950-1977), dvs. fra bygninger og anlæg eller dele heraf, der er opført eller renoveret i perioden fra 1950 til 1977, og PCB-holdigt affald, der stammer fra et bygge- og anlægsarbejde, der var omfattet af en tilladelse/godkendelse, der tillod anvendelse af PCB-holdigt affald. Miljøstyrelsen vil overveje, om det på sigt vil være hensigtsmæssigt at ændre, hvad der skal være omfattet af bekendtgørelsen. Styrelsen skal gøre opmærksom på, at de gældende regler om sortering af affald - herunder om udsortering af PCB-holdigt affald - også gælder for PCB-holdigt affald, der ikke er fra PCB-perioden.

Øvrige kommentarer til bilag 3

Danmarks Almene Boliger bemærker, at formuleringen, "... og som inden nedrivning og sortering indeholdt maksimalt 2 mg PCB_{total}/kg (målt ved kilden og i overfladen)", er upræcis. De antager, at formuleringen sigter til, at alt materiale med mere end 2 mg PCB skal fjernes inden nedrivning af materialer til udsortering og nyttiggørelse, hvilket teksten i så fald bør præcisere.

Dansk Affaldsforening efterlyser en præcisering af, om byggeaffald, der indeholder mere end 2 mg PCB, kan blive omfattet af bilag 3 og anvendt betinget efter rensning.

Genindvindingsindustrien efterlyser en definition af bygge- og anlægsaffald, herunder om henholdsvis transformatorer og vinduer, træværk og metalrør er omfattet.

Dansk Affaldsforening spørger, om grænseværdien også gælder for øvrigt byggeaffald, som fx vinduer, træværk og metalrør.

Teknologisk Institut bemærker, at der anvendes både ”byggearbejder” (punkt a) og bygge- og anlægsarbejder (punkt b) og anfører, at det bør præciseres, hvis der er en forskel på de to begreber.

Miljøstyrelsen er enig i, at hensigten med formuleringen i bilag 3 er, at alt materiale med mere end 2 mg PCB skal fjernes inden nedrivning af materialer til udsortering og nyttiggørelse. Det vil sige, at byggeaffald, der indeholder mere end 2 mg PCB, kan blive omfattet af bilag 3 og anvendt betinget efter bekendtgørelsens regler, hvis der sker en afrensning, som bringer indholdet ned under grænseværdien.

Miljøstyrelsen gør opmærksom på, at grænseværdien kun gælder for sorteret bygge- og anlægsaffald omfattet af § 2, nr. 11, litra a-d, dvs. natursten, uglaseret tegl, beton og blandinger heraf, jf. bilag 3. Transformatorer, vinduer, træværk og metalrør er derfor ikke omfattet af de nye regler.

Miljøstyrelsen skal bemærke, at grunden til, at der i bilag 3, nr. 1 a, står ”byggearbejder” og ikke ”bygge- og anlægsarbejder”, er, at affaldsbekendtgørelsens § 78, som der henvises til, taler om, at der for visse byggearbejder (renovering, nedrivning og udskiftning af termoruder) skal foretages screening af bygninger eller anlæg. De bygge- og anlægsarbejder, der omtales i nr. 1 b, er sådanne bygge- og anlægsarbejder, som er defineret i bekendtgørelsens § 2.

Bilag 6 – Anvendelse og oplagring af sorteret, uforurenede bygge- og anlægsaffald uden tilladelse

Sønderborg Kommune bemærker, at det bør præciseres, at nedknusning ikke er en delmængde af ordet ”forarbejdning”. Sønderborg kommune bemærker endvidere, at det bør præciseres, at den mængde uforurenede bygge- og anlægsaffald, der anvendes, skal være anlægsteknisk begrundet jf. ordlyden i § 13, stk. 3, og foreslår denne begrænsning indsat i bilag 6 for at undgå ulovlig deponering.

Dansk Byggeri finder kravet om forarbejdning positivt, da præciseringen kan medvirke til at øge anvendelsen som erstatning for primære råstoffer.

Gamle Mursten gør opmærksom på, at virksomheden kan tilbyde at opbevare de enkelte huse på pladsen og teste dem for PCB. De anser det som en forretningsmulighed for virksomheden.

Miljøstyrelsen skal bemærke, at kravet til forarbejdning afhængigt af det enkelte tilfælde kan være alt fra nedknusning til neddeling i mindre stykker. Forarbejdningen skal sikre, at byggeaffaldet får en kvalitet, der svarer til de primære råstoffer, det erstatter. Det er kommunen, som vurderer, om affaldet kan betragtes som forarbejdet.

Miljøstyrelsen har valgt i den endelige bekendtgørelse helt at slette udkastets § 13, stk. 3, idet der er praksis for, at man ikke må anvende en større mængde, end hvad der er anlægsteknisk begrundet. En anvendelse i videre udstrækning, end hvad der er anlægsteknisk begrundet, vil være deponering af affaldet, hvilket ikke accepteres. Der er derfor ikke behov for at skrive det i bekendtgørelsen. Tilsvarende gør sig gældende for anvendelse af uforurenede bygge- og anlægsaffald, og der er derfor heller ikke behov for at indsætte et krav om anlægsteknisk begrundelse i bilag 6.

Bilag 7- Anvendelse af sorteret bygge- og anlægsaffald forurenede med visse stoffer uden tilladelse

Dansk Affaldsforening bemærker til bilag 7, at ordene ”uden tilladelse” bør fjernes fra overskriften, da affaldet skal anmeldes før anvendelsen. Dansk Affaldsforening anfører derudover, at der i anden linje bør indsættes en henvisning til § 14 om betingelserne for anvendelse. Dansk Affaldsforening efterlyser endvidere en forklaring på, hvordan man efterviser, at højst 10 % af nedbøren siver igennem en tæt belægning og spørger, om man kan få påbud ved sprækkedannelser, og om der skal vedlægges

dokumentation for tæthed ved anmeldelse. Dansk Affaldsforening er derudover i tvivl om hvordan de 5 m i dybden skal forstås, og om der er lagtykkelsen eller max dybde, hvori det må anvendes. Dansk Affaldsforening bemærker, at det skal præciseres, hvad der er omfattet af formuleringen "bygninger, hvori der kan tages ophold". Dansk Affaldsforening spørger om, hvorvidt afrensning er nødvendig inden anvendelse, hvis indholdet i malingen er under 2 mg PCB (bilag 2 omfatter jo kun rent byggeaffald).

KL bemærker, at ordene "uden tilladelse" bør fjernes fra overskriften, da affaldet skal anmeldes før anvendelsen. KL er i tvivl om, hvordan de 5 m i dybden skal forstås og spørger, om det er lagtykkelsen eller max dybde, hvori det må anvendes. KL bemærker derudover, at det skal præciseres, hvad der er omfattet af formuleringen "bygninger, hvori der kan tages ophold".

Dansk Byggeri finder kravet om forarbejdning positivt, da præciseringen kan medvirke til at øge anvendelsen som erstatning for primære råstoffer. Dansk Byggeri bemærker, at der er behov for en præcisering af, hvad der er omfattet af formuleringen "bygninger, hvori der kan tages ophold". Dansk Byggeri foreslår, at man følger bygningsreglementets bestemmelser.

Danish Crown og Landbrug og Fødevarer bemærker, at hvis affaldet erstatter primære råstoffer som tilslag til beton, synes anvendelsesbestemmelsen om tæt belægning og dybde max 5 m at være overflødig og uklart formuleret.

Dansk Industri fremhæver, at det skal præciseres, hvad der er omfattet af formuleringen "bygninger, hvori der kan tages ophold" og bemærker, at det bør tydeliggøres, hvilke anvendelser, der er acceptable – f.eks. tilslag ved betonstøbning i bygninger, hvori der ikke tages permanent ophold.

Københavns Kommune bemærker, at det skal præciseres, hvad der er omfattet af formuleringen "bygninger, hvori der kan tages ophold". Der mangler en præcisering af, hvordan byggeaffald forurenede med visse stoffer konkret må anvendes.

Affalds- og Ressourceindustrien fremhæver, at det skal præciseres, hvad der er omfattet af formuleringen "bygninger, hvori der kan tages ophold". Affalds- og Ressourceindustrien bemærker derudover, at det kun er muligt at anvende dansk affald fremover og er bekymrede for såvel økonomiske som genanvendelsesmæssige konsekvenser fremover. Affalds- og Ressourceindustrien bemærker, at som udkastet til bekendtgørelsen er formuleret, synes den frie og den betingende anvendelse alene at kunne finde anvendelse for affald fra bygninger i Danmark, hvilket formentlig er kritisk i en EU-retlig henseende. De mener, at det kan afhjælpes ved fastsættelse af alternativ mulighed for dokumentation for grænseværdiens overholdelse.

Danske Maskinstationer og Entreprenører og AffaldPlus fremhæver, at det skal præciseres, hvad der er omfattet af formuleringen "bygninger, hvori der kan tages ophold".

Gamle Mursten er bekymret for, om ændringerne i restproduktbekendtgørelsen vil have alvorlige konsekvenser for direkte genbrug af mursten – specielt hvis forurenede affald ikke kan betragtes som uforurenede efter en sanering.

Hertil skal Miljøstyrelsen bemærke, at styrelsen ikke er enig i, at ordene "uden tilladelse" skal fjernes fra overskriften i bilag 7. Der er ikke tale om, at kommunalbestyrelsen skal give tilladelse. Derudover er styrelsen ikke enig i, at der skal indsættes en henvisning til § 14.

I forhold til de indkomne bemærkninger om formuleringen "bygninger eller anlæg, hvori der kan tages ophold", skal Miljøstyrelsen bemærke, at styrelsen har spurgt Trafik- og Bygningsstyrelsen og

Arbejdstilsynet om, hvorvidt de har en definition af begrebet, hvilket ikke er tilfældet. Det er Miljøstyrelsens opfattelse, at man i det enkelte tilfælde konkret må vurdere, om der er tale om bygninger eller anlæg, hvori der kan tages ophold eller ej. I denne vurdering indgår varigheden af opholdet, og om der er tale om gentagen periodevis ophold, eller om der alene er tale om lejlighedsvis kortere ophold.

Det er ikke hensigten at ændre på den hidtidige forståelse af begrebet ”tæt belægning”. Som angivet i bekendtgørelsen forstås ved tæt belægning asfalt, beton m.m., der reducerer mængden af vand, der perkolerer gennem belægningen. Der stilles ikke krav om dokumentation for tæthed ved anmeldelsen. Det er imidlertid en forudsætning, at man vedligeholder belægningen, så der ikke kommer revner eller huller, som betyder, at gennemtrængningen bliver for stor.

Miljøstyrelsen kan oplyse, at de 5 m henviser til tykkelsen af laget bestående af bygge- og anlægsaffald. For at tydeliggøre dette, vil Miljøstyrelsen i den endelige bekendtgørelse ændre ordlyden fra ”Tæt belægning, dybde maks. 5 m” til ”Tæt belægning, højde maks. 5 m”. Til bemærkningen om, at hvis affaldet erstatter primære råstoffer som tilslag til beton, synes anvendelsesbestemmelsen om tæt belægning og dybde max 5 m at være overflødig og uklart formuleret, skal Miljøstyrelsen understrege, at de foreslåede regler i høringsudkastet alene regulerer anvendelse som erstatning for primære råstoffer i bygge- og anlægsarbejder (dvs. anden endelig materialenyttiggørelse) og ikke genanvendelse af PCB-holdige materialer som tilslag til beton.

Miljøstyrelsen bemærker derudover, at den foreslåede betingede anvendelse af PCB-holdigt bygge- og anlægsaffald forudsætter, at der er tale om sorteret affald bestående af natursten/beton/tegl affald fra bygninger fra PCB perioden eller som er renoveret i PCB perioden, og som indeholder mindre end 2 mg PCB_{total}/kg. Det fremgår af § 13, stk. 1, at affaldet i øvrigt skal være uforurennet, jf. bilag 2, og det må derfor ikke indeholde rester af maling. Maling kan indeholde en lang række andre problematiske stoffer, hvorfor afrensning af evt. maling som udgangspunkt også skal ske inden den betingede anvendelse.

Til bemærkningen om, at den foreslåede grænseværdi vil have den konsekvens, at det fremover kun vil være muligt at anvende dansk affald, og at den frie og den betingende anvendelse alene synes at kunne finde anvendelse for affald fra bygninger i Danmark, hvilket formentlig er kritisk i en EU-retlig henseende, skal Miljøstyrelsen bemærke, at styrelsen ikke er enig i, at det fremover kun vil være muligt at anvende dansk affald. Miljøstyrelsen fastsætter med de i høringsudkastet foreslåede regler alene krav til anvendelsen af affaldet. Der stilles ikke krav til bygherren eller affaldsproducenten. Derfor stilles bygge- og anlægsaffald efter Miljøstyrelsens opfattelse ens, uanset om det kommer fra Danmark eller udlandet.

Emner, der ikke er genstand for ændringer i høringsudkastet

Dansk Byggeri foreslår, at der i stedet for i bekendtgørelsen at henvise til "bekendtgørelse om affald" bruges en mere præcis betegnelse, fx med bekendtgørelsesnummer.

Miljøstyrelsen skal bemærke, at der kun findes én gældende affaldsbekendtgørelse, og at styrelsen ikke er enig i, at betegnelsen er upræcis. Endvidere kan det nævnes, at hvis der skulle henvises til affaldsbekendtgørelsen med bekendtgørelsesnummer og årstal, ville det være nødvendigt også at ændre restproduktbekendtgørelsen, hver gang affaldsbekendtgørelsen blev ændret, idet henvisningen ellers vil være til en ophævet bekendtgørelse, hvilket ikke ville være hensigtsmæssigt.

Dansk Byggeri bemærker, at det i § 2, nr. 5, bør fremgå, at de nævnte bygge- og anlægsarbejder ikke er en udtømmende liste. Fx er anlægsarbejder som broer, renseanlæg, havne, lufthavne og vindmøller

ikke nævnt, ligesom byggearbejder alene er defineret som opfyldning i gulve og under fundamenter. Det anbefales derfor, at der tilføjes et "fx" ved oplistningen af bygge- og anlægsarbejder.

Miljøstyrelsen skal bemærke at oplistningen i § 2, stk.5, er en udtømmende opregning af, hvad der er omfattet af bekendtgørelsens betegnelse "bygge- og anlægsarbejder".

Guldborgsund Kommune ønsker en uddybning af hvilke former for terrænregulering, der er tale om i § 2, nr. 5, herunder om begrebet omfatter f.eks. opfyld af kældre eller badebassiner og terrænregulering i det åbne land.

Miljøstyrelsen skal bemærke, at det ikke er hensigten at ændre på den hidtidige forståelse af begrebet terrænregulering, som typisk er en ændring af niveauerne i terrænet i forbindelse med bygge- og anlægsarbejder. Det er vanskeligt at give en entydigt og udtømmende besvarelse af, hvilke arbejder, der er omfattet af begrebet terrænregulering, og det er i sidste ende op til kommunen at afgøre, om et konkret arbejde kan betragtes som terrænregulering.

Dansk Affaldsforening mener, at ordlyden af § 2, nr. 6, bør ændres, så der i stedet for "udvaskningstest" står "batchudvaskningstest".

Miljøstyrelsen skal bemærke, at der med høringsudkastet ikke er sket indholdsmæssige ændringer i § 2, nr. 6, og teksten fastholdes.

Landbrug & Fødevarer og *Danish Crown* bemærker vedrørende § 2, nr. 11, litra b, ("uglaseret tegl (mur- og tagsten)"), at kun uglaseret tegl indgår i fraktionen. De opfordrer til, at også glaseret tegl, tagsten, fliser og klinker medtages, såfremt det ved analyser kan godtgøres, at materialerne ikke indeholder væsentlige mængder bly eller andre tungmetaller. Ændringen vil ifølge Landbrug & Fødevarer sikre en højere genanvendelsesgrad af de pågældende materialer, uden at gå på kompromis med en høj miljømæssig forsvarlig genanvendelse.

Miljøstyrelsen skal bemærke at § 2, nr. 11, omfatter de fraktioner, der kan nyttiggøres efter restproduktbekendtgørelsens bestemmelser som uforurenede bygge- og anlægsaffald. Glaseret tegl, tagsten, fliser og klinker kan ikke anses som uforurenede, idet disse typisk vil have et indhold af tungmetaller.

DANAK bemærker, at det af § 8 fremgår, at analyser af jord og restprodukter skal udføres af akkrediteret laboratorium. Det er uklart, om prøveudtagning og prøveneddeling, jf. § 9, skal udføres som akkrediteret teknisk prøvning af en akkrediteret virksomhed. Af bekendtgørelse nr. 231 af 5. marts 2014 om kvalitetskrav til miljømålinger, som stk. 2 henviser til fremgår, at "målinger og prøveudtagninger" skal udføres som en akkrediteret teknisk prøvning af et akkrediteret laboratorium.

Miljøstyrelsen skal bemærke, at der ikke er krav om, at prøveudtagning og prøveneddeling i forhold til jord eller bygge- og anlægsaffald skal udføres som akkrediteret teknisk prøvetagning, idet jord og bygge- og anlægsaffald ikke indgår i bilag 3 i den gældende bekendtgørelse nr. 914 af 27. juni 2016 om kvalitetskrav til miljømålinger. Endvidere er § 9 alene en beskrivelse af de forhold, der skal være gældende ved prøveudtag.

Sønderborg Kommune bemærker, at bekendtgørelsen lægger op til, at beton frit kan genanvendes, som hidtil. Det anføres, at udvaskningstests, fx Dansk Affaldsforenings rapport "Øget kvalitet i genanvendelse af bygge- og anlægsaffald fra genbrugspladserne" (maj 2004), viser overskridelser af chrom total. Det vil ifølge Sønderborg Kommune sige, at en fraktion beton sagtens kan genanvendes til de formål, der er nævnt i udkastets bilag 6, selvom den er forurenede, fordi det ikke er en synlig

forurening (som fx tjære, sod, rester af maling), men først afsløres ved udvaskningstest. De test der udføres på betonen, er ifølge kommunen for at finde PCB, og den udføres i kilden, altså i overfladen. Sønderborg Kommune ønsker, at der skal stilles krav til måling af indhold af chrom.

Guldborgsund Kommune bemærker, at kravet i § 6 om, at udlægning skal ske over højeste grundvandsspejl, er lidt vag og foreslår en præcisering med et krav om, at udlægningen kun må ske, hvor det kan dokumenteres, at grundvandsstanden til enhver tid er 1 meter under de udlagte restprodukter eller jord. Dvs. at der skal tages højde for, at grundvandsstanden ændres i forhold til sommer/vinter.

CO-industri spørger, hvad baggrunden er for kravet i § 6, om at der skal være 30 m til indvindingsanlæg for vandforsyning.

Miljøstyrelsen kan oplyse, at afstandskravet er fastsat på baggrund af en risikoanalyse i relation til anvendelse af restprodukter. Der er tale om en modelbaseret risikoanalyse med aktiv oppumpning (3D grundvandsmodel). Målet med risikoanalysen har været at sikre mod en uacceptabel forurening af grundvandet og små vandindvindinger, når restprodukter og jord anvendes i bygge- og anlægsprojekter (Miljøprojekt nr. 467, 199, Restprodukters påvirkning af grund- og indvindingsvand). Bestemmelsen er ikke ændret i forhold til den gældende bekendtgørelse, og Miljøstyrelsen ønsker ikke at ændre den på nuværende tidspunkt.

Dansk Byggeri bemærker, at § 7 ("Der kan ikke meddeles dispensation fra typen af bygge- og anlægsarbejder") er uklar, idet det ikke fremgår, om der tænkes på typen af bygge- og anlægsarbejder i henhold til § 2, nr. 5, eller restprodukter benyttet, jf. bilag 6 som substitution for primære råstoffer, fx grus, som der ikke kan meddeles dispensation fra. Dansk Byggeri formoder, at bekendtgørelsen regulerer brugen af restprodukter og ikke typen af bygge- og anlægsarbejder.

Hertil skal *Miljøstyrelsen* bemærke, at sætningen om, at der ikke kan meddeles dispensation fra typen af bygge- og anlægsarbejder, skal forstås således, at restprodukter og jord omfattet af bekendtgørelsens kapitel 2 kun kan anvendes til de typer af bygge- og anlægsarbejder, der er omfattet af bekendtgørelsens § 2, nr. 5, (dvs. etablering af veje, stier, pladser, støjvolde, ramper, diger, dæmninger, jernbaneunderbygning, ledningsgrave, terrænregulering, anlæg på søterritoriet samt opfyldning i gulve og under fundamenter). Kommunalbestyrelsen kan meddele dispensation fra kravene til anvendelse inden for den pågældende kategori, men kommunalbestyrelsen kan ikke give dispensation til, at restprodukter eller jord anvendes i andre bygge- og anlægsarbejder end de i § 2, nr. 5, nævnte.

Dansk Byggeri bemærker, at det i § 8, stk. 1, bør præciseres, hvad der menes med afsætning, herunder om det alene er tilfælde, hvor det sker mod betaling. Dansk Byggeri anbefaler, at ordet 'afsætning' ændres til 'disponering'.

Hertil skal *Miljøstyrelsen* bemærke, at styrelsen ikke alene mener tilfælde, hvor det sker mod betaling. For at undgå eventuel tvivl, vil ordlyden blive præciseret ved næste ændring af restproduktbekendtgørelsen.

Dansk Byggeri bemærker, at det i § 15, stk. 6, er for upræcist kun at referere til "stedet" for, hvor man må anvende de opgravede restprodukter og jord og foreslår, at det præciseres, at skrive "matriklen", "den konkrete opgave" eller anden form for præcisering.

Hertil skal *Miljøstyrelsen* bemærke, at styrelsen ikke ønsker at ændre bekendtgørelsens ordlyd på dette område.

Dansk Byggeri foreslår, at der i § 16, stk. 1, angives en mindstemængde frem for ”første læs”.

Hertil skal *Miljøstyrelsen* bemærke, at styrelsen ikke ønsker at angive en mindstemængde.

Teknologisk Institut efterlyser i bilag 2, 1. pkt., en præcisering af formuleringen ”med høj grad af sikkerhed”.

Miljøstyrelsen bemærker hertil, at det ikke er hensigten at ændre på den hidtidige forståelse af formuleringen ”med høj grad af sikkerhed”.

Dansk Byggeri foreslår, at sætningen i bilag 2, 2. pkt., med ordlyden ”Affaldet må således ikke indeholde forurenende stoffer, herunder stoffer, der kan give anledning til forurenende nedsvivning til jord eller grundvand, herunder f.eks. imprægneret træ, tjære, sod, rester af maling og lak”, som uddyber første sætnings krav om, at affaldet ikke må indeholde forurenende materialer eller stoffer, fjernes, fordi den er overflødig.

Dansk Maskinstationer og Entreprenører spørger, om maling er stof eller bygningsdel, og om det pr. definition er forurenende og skal udsorteres, og de efterlyser mere klare definitioner af, hvad der er omfattet af ”forurenende stoffer”.

Miljøstyrelsen bemærker hertil, at det ikke er hensigten at ændre på den hidtidige forståelse af 2. punktum i bilag 2, og styrelsen finder ikke, at sætningen er overflødig. Miljøstyrelsen har på nuværende tidspunkt ikke grundlag for at lave en nærmere præcisering af, hvad der er omfattet af ”forurenende stoffer”. Det er fortsat op til kommunen at foretage denne vurdering.

Danish Crown og Landbrug & Fødevarer mener vedrørende bilag 2, at der bør kunne anvendes bygge- og anlægsaffald med rester af maling, hvis det ved analyser er godtgjort, at malingen ikke indeholder væsentlige mængder tungmetaller, PCB og chlorparafiner. Der ses ikke at være en miljømæssig begrundelse for, at ufarlig maling kræves afrenset.

Hertil skal *Miljøstyrelsen* bemærke, at maling stort set altid indeholder problematiske stoffer i form af fx PCB, kviksølv og bly. Miljøstyrelsen ønsker derfor ikke at ændre den gældende retsstilling, hvorefter anvendelse af malet bygge- og anlægsaffald kræver tilladelse.

Guldborgsund Kommune bemærker vedrørende bilag 8, at der ikke er sammenhæng mellem klassificeringen af restprodukter på den ene side og jordflytningsbekendtgørelsen eller klassificering af farligt affald på den anden side.

Hertil skal *Miljøstyrelsen* bemærke, at kategoriseringen i restprodukt- og jordflytningsbekendtgørelsen og klassificeringen af farligt affald tjener forskellige formål. I restproduktbekendtgørelsen er det en risikomodel og dermed en risikovurdering, der ligger til grund for kategorierne, og som har gjort det muligt at præcisere bygge- og anlægsarbejder med restprodukter, uden det giver anledning til en uacceptabel påvirkning af miljøet (jord og grundvand) jf. bilag 4 og 5. I jordflytningsbekendtgørelsen anvendes kategoriseringen, som er forskellig fra restproduktbekendtgørelsens kategorier alene til flytning af diffus forurenede jord som vej- og rabatjord m.m. og ikke til anvendelse. Klassificeringen af farligt affald tager udgangspunkt i affaldets iboende egenskaber.

Sønderborg Kommune bemærker, at det er uheldigt, at kategorisering af jordens forureningsgrad kaldes det samme som i jordflytningsbekendtgørelsen, uden at kategoriseringernes forureningsgrad er ens, idet dette medfører uheldig forvirring. Derudover bør kulbrinter også indarbejdes i

bekendtgørelsen, da en stor del af den jord, der anvendes til støjvolde i dag, indeholder en mindre del kulbrinter. Det vil lette sagsbehandlingen, hvis kommunen ikke skal VVM-screene og sagsbehandle efter miljøbeskyttelseslovens § 19, hver eneste gang der skal genanvendes jord, der er lettere forurenede med kulbrinter.

Hertil skal *Miljøstyrelsen* bemærke, at Miljøstyrelsen er enig i, at det kan give anledning til forvirring, og at det er relevant at få opstillet grænseværdier for kulbrinter indenfor kategorierne i forhold til jord. Vi vil tage bemærkningerne til efterretning.

Dansk Affaldsforening efterlyser detaljeret grundlag for analysering for PCB beregning af totalindhold, metode, detektionsgrænse, antal prøver i bilag 9.

Danmarks Almene Boliger fremhæver at det virker inkonsekvent at bilag 9 kun omfatter prøveudtagning og analyser for restprodukter og jord – ikke bygge- og anlægsaffald. Det bemærkes i øvrigt, at forhold om prøvetagning naturligvis kan blive uddybet ved revision af affaldsbekendtgørelsen.

Hertil skal *Miljøstyrelsen* bemærke, at bilag 9 vedrører udelukkende restprodukter, jord og eluater. Hvis der er spørgsmål til de gældende regler om jord og restprodukter, kan der rettes henvendelse til Miljøstyrelsen.